

NIEUWE MODULE IN FLEX: EEN VERKENNER VOOR FUNCTIECREATIE

FUNCTIES CREËREN VOOR MENSEN MET EEN ARBEIDSBEPERKING

Prullenbakken legen, planten water geven, de afdeling van koffie voorzien. Het zijn activiteiten die in iedere organisatie voorkomen, maar al lang geen onderdeel meer uitmaken van de functiebeschrijving. Toch zijn we er expliciet weer naar op zoek. Niet omdat we de trend van generieker beschrijven willen keren, maar omdat er een nieuwe aanleiding is: de Participatiewet.

Extra banen vanwege Participatiewet

Op 1 januari 2015 werd de Participatiewet van kracht. De Participatiewet vervangt de Wet werk en bijstand, de Wet sociale werkvoorziening, en een groot deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong). De wet is er om zo veel mogelijk mensen werk te laten vinden, speciaal mensen die daarbij ondersteuning nodig hebben, zoals mensen met een arbeidsbeperking. Om deze 'inclusiebeweging' een impuls te geven, zijn stevige doelen gesteld. Het kabinet en de sociale partners hebben afgesproken om in de periode tot 2026 samen 125.000 extra banen te realiseren voor mensen met een arbeidsbeperking. Deze afspraken staan in het wetsvoorstel Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten en worden sinds januari 2013 jaarlijks geteld. In de 'banenafpraak' gaat het om 100.000 banen in

de marktsector en 25.000 banen bij de overheid en het onderwijs. Organisaties in de gezondheidszorg vallen onder de marktsector.

Functiecreatie voor zorg- en onderwijssector

De Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten betekent dat organisaties en met name hun HR-afdelingen er voor de komende jaren een uitdaging bij hebben gekregen: het creëren van functies voor mensen met een arbeidsbeperking. Bij deze functiecreatie is het van belang dat het écht een functie wordt: een samenhangend pakket van activiteiten, onderdeel van een proces dat in een team wordt uitgevoerd. En het gaat om reële, duurzame functies, en geen tijdelijke plekken rondom individuen. Om organisaties hierbij te ondersteunen heeft FWG, samen met het Expertisecentrum Inclusieve Arbeidsorganisatie,

Tot 2026 moeten er 125.000 extra banen komen voor mensen met een arbeidsbeperking

voor de zorg- en onderwijssector een hulpmiddel ontwikkeld: een nieuwe module in het HR-instrument Flex, waarmee snel zicht wordt verkregen op welk werk in de organisatie beschikbaar is voor de nieuwe functies en hoeveel tijd hieraan wordt besteed.

Elementaire taken detecteren

De nieuwe module in Flex biedt de mogelijkheid om – binnen organisaties of afdelingen – te bepalen of er geschikte werkzaamheden zijn in het kader van de Participatiewet. Het gaat hierbij veelal om activiteiten met een laag kennisniveau, een laag zelfstandigheidsniveau en om activiteiten die een beperkte aanspraak doen op sociale vaardigheden, ook wel elementaire taken genoemd. Deze taken maken nu vaak zo'n tien tot twintig procent uit van het bredere takenpakket

van werknemers die daarvoor eigenlijk overgekwalificeerd zijn. In pilots hebben we bekeken welke werkzaamheden geschikt zijn: bijvoorbeeld door te kijken hoe 'zwaar' deze taken zijn in termen van kennis, vaardigheden, fysieke en mentale belasting. Maar ook door te kijken welke taken apart te nemen zijn binnen een werkproces.

Eenvoudige taken samenvoegen

Hoe werkt de verkenning in Flex? Daarvoor zoomen we in op Flex, het HR-instrument dat we binnen de zorg beschikbaar stellen voor allerlei vragen rondom personeelsplanning, taakherstelling en ontwikkeling van medewerkers. Deze applicatie beschrijft functies in activiteiten, gekoppeld aan de kennis en vaardigheden die daarvoor nodig zijn. Daarnaast kan voor alle activiteiten worden aangegeven, hoeveel tijd hieraan

binnen de functie besteed wordt. In het kader van functiecreatie zijn de activiteiten binnen Flex naar een groter detailniveau gebracht: van 'voert lichte ADL-werkzaamheden uit' naar een verdere detaillering zoals 'ondersteunt de cliënt bij haren kammen en nagels knippen'. En van 'voert huishoudelijke werkzaamheden uit' naar een verbijzondering zoals 'doet boodschappen'. Zo wordt inzichtelijk welk deel van een taak kan worden overgeheveld naar de nieuw te creëren functie.

Zoekopdracht in Flex

Binnen Flex is van alle activiteiten vastgelegd in welke mate kennis en vaardigheden nodig zijn om die activiteit uit te kunnen voeren. Hierdoor kan er een zoekopdracht worden gegeven naar taken op een elementair niveau. Het resultaat is een overzicht van de activiteiten die vrijgemaakt

OP ZOEK NAAR ELEMENTAIRE TAKEN IN UW ORGANISATIE

Wilt u meer weten over functiecreatie in het licht van de Participatiewet of over de nieuwe module in Flex? Bekijk de site www.inclusievearbeidsorganisatie.org, lees het antwoord op veelgestelde vragen over de banenafpraak en quotumregeling in het Kennisdocument Wet Banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten op rijksoverheid.nl of neem rechtstreeks contact op met manager R&D, Astrid Westerbeek, awesterbeek@fwg.nl of via telefoonnummer 030 2669 400.

kunnen worden voor functiecreatie. Ook wordt inzichtelijk hoeveel arbeid er zou verdwijnen uit de bestaande functies (qua activiteiten en de tijd die ermee gemoeid is).

Inbedding en begeleiding

Voor de creatie van een nieuwe elementaire functie in uw organisatie is een aanvullende analyse mogelijk om meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden voor de herverdeling van werkzaamheden. De IHW-methode (Inclusief Herontwerp van Werkprocessen) van het Expertisecentrum Inclusieve Arbeidsorganisatie geeft op bedrijfsprocesniveau aan hoe een nieuwe functie geïntegreerd kan worden. Een stukje van de taak blijft bijvoorbeeld bij de huidige medewerker, ter borging en begeleiding. Zo zal (zeker in eerste instantie) toezicht nodig zijn op de taak, wanneer deze door een ander wordt uitgevoerd. Daarom is het belangrijk om de uitkomsten van de verkenning en analyse goed met elkaar te bespreken. Zijn de uitkomsten reëel en maken de activiteiten met elkaar een uit te voeren functie? Zijn er bijvoorbeeld werkzaamheden die alleen op bepaalde momenten van de dag gedaan kunnen worden

(voeding) of die volgorde bij elkaar horen (afwassen ná de maaltijd)? Is er rekening gehouden met specifieke voorwaarden, zoals: schoonmaken kan niet op elk moment in elke ruimte, en het tellen van de voorraad vindt bij voorkeur plaats als de voorraad niet benut wordt. En is er oog voor het behoud van enige heterogeniteit in functies? Op korte termijn is het wellicht heel efficiënt om alle 'lichtere' werkzaamheden uit een functie te halen, maar op de langere termijn is de afwisseling van even een administratief klusje doen of een kopje koffie halen ook een groot goed.

Taakherschikking en werving

Als er duidelijkheid is over de elementaire taken en de herverdeling van de werkzaamheden, is het mogelijk resultaten weer terug te brengen in Flex en via taakherschikking de werkprocessen opnieuw in te richten. Voor de ondersteuning bij het vinden van geschikte kandidaten kunt u vervolgens contact opnemen met regionale WerkgeversServicepunten, UWV, gemeenten en SW-bedrijven. Zij zoeken uit de ingeschreven mensen enkele kandidaten en kunnen eveneens adviseren over de begeleiding op de werkplek.

➔ Wilt u meer weten over deze nieuwe module in Flex? Kijk op fwg.nl/flex